

International Journal of Languages' Education and Teaching
Volume 10, Issue 2, June 2022, p. 1-18

Received	Reviewed	Published	Doi Number
01.06.2022	10.06.2022	30.06.2022	10.29228/ijlet.62790

**The Use of Authentic Texts on the Axis of Language Skills in the
Foreign Language Teaching Books**

Eredzhep BEKIROV¹ & Başak UYSAL²

ABSTRACT

In foreign language teaching according to the purpose of creation texts are divided into two groups: fictional texts and authentic texts. The texts of both groups are used in foreign/second language teaching books. In this study, the texts of Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe student's book set, which was prepared to teach Turkish to foreigners, and New Headway student's book set, that was made to teach English as a second language, were classified as fictional and authentic, and then authentic texts were examined in terms of language skills. Descriptive analysis, which is one of the qualitative research methods, was used in the study and the data were analyzed with the Maxqda Pro program. During the analysis of two book sets it was determined that fictional texts at each set and each level were used quantitatively more than authentic texts. In YHYIT student's books authentic texts aim to develop reading skills more than other skills while in NH student's books authentic texts aim to develop speaking skills most of all. It was determined that reading and speaking were the skills that were used together most frequently in NH student's books. The analysis also showed that the most frequently used together language skills in YHYIT student's books were reading and writing.

Key Words: Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe, New Headway, student's book, authentic text, language skills, foreign language teaching.

**Yabancı Dil Öğretimi Kitaplarında Otantik Metinlerin Dil Becerileri
Ekseninde Kullanımı**

ÖZET

Yabancı dil öğretiminde metinler, oluşturulma amacına göre kurgu ve otantik metinler olmak üzere ikiye ayrılmakta ve her iki türe ait metinler yabancı/ikinci dil öğretimi kitaplarında kullanılmaktadır. Bu çalışmada yabancılara Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanan Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı seti ve İngilizceyi ikinci dil olarak öğretme amacıyla hazırlanan New Headway Ders Kitabı setlerinde yer alan metinler öncelikle kurgu ve otantik olarak sınıflandırılmış, ardından otantik metinler dil becerileri ekseninde incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan betimsel analizden yararlanılmış, veriler Maxqda Pro programıyla analiz edilmiştir. İki setteki ders kitapları incelendiğinde her seviyede kurgu metinlerin otantik metinlere göre nicel olarak daha fazla sayıda yer aldığı tespit edilmiştir. Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe ders kitaplarındaki otantik metinler en çok okuma, New Headway ders kitaplarındaki otantik metinler ise en çok konuşma becerisinin gelişimini sağlamayı amaçlamaktadır. Okuma ve konuşma öğrenme alanları, New Headway ders kitaplarında en sık bir arada ele alınan dil becerileri olurken Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe ders kitaplarında en sık bir arada ele alınan dil becerileri okuma ve yazma olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe, New Headway, ders kitabı, otantik metin, dil becerileri, yabancı dil öğretimi.

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, erikbekirov21@gmail.com, Orcid numarası: 0000-0001-6353-3099.

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, basakuysal@gazi.edu.tr, Orcid numarası: 0000-0002-5803-9878.

Giriş

Dil eğitiminde kullanılan materyaller, tarih boyunca teknolojik imkânlarla orantılı olarak gelişmiştir. 2. Dünya Savaşı ve sonrasında dil öğretimi yöntemlerinin ihtiyaç doğrultusunda çeşitlenmesiyle birlikte eğitim teknolojileri de gelişme sağlamıştır. Yazılı/basılı materyallerin nitelik ve nicelik yönünden çeşitlenmesine karşın ders kitapları bir öğretim materyali olarak her dönem önemini korumuştur. Çoğu zaman öğretim sürecinde kullanılan tek materyal (Toprak, 2011, s. 13) olarak adlandırılan ve M. Ö. 1320 yılına kadar uzanan bir geçmişi olduğu düşünülen ders kitapları, bilinen ilk öğretim materyallerindendir. Türkçe öğretmenlerinin derslerinde yararlandıkları kaynakların %94,44'ünü ders kitaplarının oluşturduğu tespit edilmiştir (Özbay, 2003). Dolayısıyla yabancı dil öğretiminde de ders kitapları en önemli araçlardan biridir. Ders kitaplarının iskeleti ise metinler üzerine kurulu olarak tasarlanmaktadır.

İnsan hayatının her alanında yer alan, iletişim için oluşturulan ve dil öğretiminin temel aracı olan dilsel yapılar, metin olarak bilinmektedir. Metin, birleşik bir bütünü oluşturan sözlü veya yazılı herhangi bir anlamsal birimi adlandırmak için kullanılan terimdir (Halliday & Hasan, 1976, s. 1). Metin sözcüğü Türkçe sözlükte; "1. Bir yazıyı biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimelerin bütünü, tekst. 2. Basılı veya el yazması parça, tekst (TDK, 2005, s. 1382)." Olarak, Webster (1989) sözlüğünde metin "yazılı veya basılı bir çalışmanın orijinal kelimeleri ve şekli" (s. 891) şeklinde tanımlanmıştır.

Dil öğrenenler gündelik yaşamda menü, makale, bilet, uyarı, mektup gibi farklı türde olan pek çok metin türleriyle karşı karşıya gelmektedirler. Bu sebeple ana dil ve özellikle yabancı dil öğretiminde gerçek yaşamda yer alan otantik metin türlerinin ders ortamına taşınmasında ve ders kitaplarında yeterli sayıda bulunmasında fayda görülmektedir. Görev odaklı yaklaşımın ve yapılabirlik temelli yöntemlerin temel alındığı bir öğretim sisteminde sadece kurgu metin türleri üzerinde durulurken öğrencilerden hedef dili bütün özellikleriyle tanımlarını beklemek yeterli olmayacaktır.

Dil Öğretimi ve Metin Türleri

Metinlerin yapılarının karmaşık olması nedeniyle belirli bir tür ve tip tasnifine gitmek zordur. Hatta bir metin yapısı içerisinde farklı tür metinlerin izleri görülebilir (Balci, 2013, s. 93; akt. İltar ve Açık, 2019, s. 315). Alan yazında metin türlerinin sınıflamasına yönelik farklı görüşler yer almaktadır. Söylem kuramı ekseninde (Kinneavy, 1971; akt. Fludernik, 2000), Bloom taksonomisi temelli (Cemiloğlu, 2015), günlük yaşamdaki yer alış biçimlerine göre (Günay, 2013), işlevlerine göre (Brinker, 1992; akt. Kanatlı, 1998, Kıran ve Kıran, 2007), kullanım amacına göre (İltar, 2018) yapılan sınıflamaların yanı sıra öğretim programları ekseninde gerçekleştirilen sınıflamalar da mevcuttur. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü tarafından geliştirilen PISA olarak kısaltılan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı'nda (MEB, 2019, s. 32-33) okuma becerileri değerlendirme çerçevesinde metinler betimleme, hikâye, açıklama, tartışma, yönerge ve etkileşim olmak üzere altı başlık altında sınıflandırılmıştır. Ana dili öğrencileri için hazırlanan 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda (MEB, 2019, s. 17) metinlerin sınıflandırılması biçimsel özellik ekseninde yapılmış; bilgilendirici metinler, hikâye edici metinler ve şiir olmak üzere üç ana başlığa yer verilmiştir. Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni'nde³ (AK/MDB, 2013, s. 96-97) metin türleri sözlü metinler ve yazılı metinler olmak üzere iki ana başlık altında toplanmıştır. Maarif Vakfı tarafından hazırlanan Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Programı'nda (TMV, 2020, s. 14-17) metinler dilin kullanım alanlarına göre tasnif edilmiştir.

³ Çalışmanın devamında "Çerçeve" olarak adlandırılacaktır.

Yabancı dil öğretiminde metinlerin tasnifini yaparken metinleri kurgu ve özgün (otantik) olarak iki grupta toplamak mümkündür (Genç ve Ünver, 2012). Bu çalışmada da dil öğretimi eksenindeki bu tasnif temel alınmıştır.

Otantik Metin

Birçok kuramcının otantik metni tanımladığı bilinmektedir. Gilmore (2007), yabancı dil öğretiminde otantik metin kullanımının oldukça eski bir geçmişi olduğunu, 19. yüzyılda ilk dilbilimcilerden biri kabul edilen Henry Sweet'in kitaplarında otantik materyallerden düzenli olarak yararlandığını belirtmiştir.

Otantiklik, kimi kaynaklarda özgünlük olarak da adlandırılmıştır. Özgünlük, gerçek bir konuşmacı/yazar tarafından gerçek bir dinleyici kitlesi için üretilen ve gerçek bir mesajı ileten dil ile ilgilidir (Morrow, 1977; Porter & Roberts, 1981; Swaffar, 1985; Nunan, 1988; Benson & Voller, 1997; Gilmore, 2007, s. 3). Nunan (1988, s. 99) otantik materyallerin dil öğretmekten başka amaçlar için üretilmiş materyaller olduğunu söylemiştir. Little, Devitt ve Singleton'a göre (1988, s. 27) otantik metin, içinde üretildiği dil topluluğunda bazı sosyal amaçlar yerine getirmek için oluşturulan bir metindir. Tomlinson'a göre (1998, s. 8) otantik metin, dil öğretimi için yazılmamış metindir. Thornbury (2006, s. 21) otantik metni şöyle açıklamıştır; "Bir metin, orijinal olarak sınıf dışı kitle için yazılmışsa otantiktir." Durmuş (2013, s. 1291) ise otantik metni şöyle açıklamıştır; "Dil öğrenim sürecinde öğrencilerin hedef dilde karşılaştığı metinlerden ana dili olarak konuşanların doğal iletişim ortamlarında üretilmiş olanlarına otantik (özgün) metin denir". Tanımlardan hareketle otantik metinlerin dil öğretmeye hizmet etme gibi bir amacı olmayan ve öğrenciyi gerçek hayattaki dil yapılarıyla buluşturan orijinal metinler olduğunu söylemek mümkündür.

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni Kapsamında Otantik Metin

Yabancı dil ders kitaplarındaki metinlerin tür ve işlev bakımından değişmesi ilk olarak dolaysız yöntemle görülmeye başlamıştır (Genç ve Ünver, 2012, s. 69). İşlevselliğin dil eğitiminde temel alınmasının git gide yaklaşım bazında temellendirilmesiyle birlikte otantik metinler, yabancı dil öğretiminde daha sık yer almıştır. Görev odaklı yaklaşımı temel alan Çerçeve'de de (AK/MDB, 2013) "otantik metin" kavramıyla birlikte "doğal metin" kavramı da kullanılmıştır. Tamamlayıcı Cilt'te ise "otantik metin", "doğal metin" ya da "özgün metin" kavramları yerine "yaratıcı metin" olarak adlandırılan kavrama yer verilmiştir (AK/MEB, 2021, s. 110-111). Yaratıcı metinler, serbest zaman etkinliği olarak okumanın temel kaynakları arasında olup edebiyat ve hatta diyalog metni/senaryo ile sınırlı değildir. Filmler, oyunlar, resitaller ve çok biçimli sanatsal düzenlemeler, hayal gücünün ve kültürel önemin eserleri olan diğer yaratıcı metin türlerinden sadece birkaçıdır (AK/MEB, 2021, s. 110-111).

Tamamlayıcı Cilt'te (2021, s. 103) belirtildiği üzere "seviye yükseldikçe tanımlayıcı tarafından açıklanan süreç, bilişsel ve dilsel açıdan daha zorlayıcı hâle gelmekte, metin tiplerinin çeşitliliği artmakta, metinlerin karmaşıklık düzeyi yükselmekte ve konu başlıkları soyutlaşmakta, sözcük birikimi de gelişmektedir". Dolayısıyla metin türlerinin çeşitlenmesi ve kurmaca metinlerle sınırlı kalmaması, kazanımlar ekseninde bir gerekliliktir. Yol gösterici olması amacıyla metin türleri ve dil seviyelerine yönelik yordayıcı tablo aşağıda sunulmuştur (ECML, 2010, s. 13).

Tablo 1. Dil düzeylerine göre metin türlerinin anlamlandırılması.

Metni Anlamlandırmak İçin Muhtemel Dil Seviyesi	Öğrencinin Metin Türü
C1/C2	Özetler, sözleşmeler, talimat kılavuzları, referans kitapları, mevzuatlar, kutsal metinler, vaazlar, ilahiler, millî marşlar, eğlence (dram, şov, okumalar ve şarkılar), röportajlar, topluluk önünde yapılan konuşmalar, sunumlar, bilimsel makaleler.
B1/B2	İş mektupları, sözlükler, garanti belgeleri, eğitici materyaller, iş tanımları, dergi makaleleri, gazete makaleleri, romanlar, raporlar, muhtıralar, spor yorumları, telefon konuşmaları.
A2/B1	Reklam materyali, broşürler, posta, kişisel mektuplar, yemek tarifleri, teletext, ders kitapları, kartvizitler, basit haber yayınları, tanıtım metinleri, basit telefon konuşmaları, trafik bilgileri, hava durumu.
A1/A2	Duyurular, bildirimler, mal paketleri ve etiketleri, broşürler, can güvenliği uyarıları, menüler, ilanlar, biletler, zaman çizelgeleri, afiş, levha.

European Centre for Modern Languages. (2010). The CEF-ESTIM Grid. Erişim adresi: https://www.ecml.at/Portal/1/3MTP/CEFESTIM/CEF_ESTIM_03_2011.pdf?ver=2020-08-21-091737-530

Tablodaki metin türleri, oluşturulma amacına göre incelendiğinde otantik metinlerin seviye doğrultusunda sıralandığı görülecektir. Bununla birlikte Çerçeve, metin türlerinin ders kitaplarında hangi oranda yer almaları gerektiğine yönelik bir öneride bulunmamaktadır.

Anthony (1963, s. 65) ders kitaplarının mevcut yöntemlerin sınırlılıklarından hareketle oluşturulması gerektiğini belirtmektedir. Güncel yaklaşımların işlev odaklılığı göz önüne alındığında ders kitabı hazırlayıcıları, metin seçimi bakımından gerçek dünyaya hiç olmadıkları kadar yakın olabilecekleri bir kuramsal temelden hareket edebilmektedirler. Dolayısıyla *gerçek yaşam görevlerine odaklanma* temelli bir paradigmada dil becerilerinin kazandırılmasında otantik metinlerin yer alışı kaçınılmazdır. Otantik metinlerin dil becerilerini kazandırmadaki işlevinden hareketle bu çalışmanın problem cümlesini “Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe ve New Headway⁴ ders kitaplarında otantik metinlerin dil becerileri ekseninde dağılımı nasıldır?” cümlesi oluşturmaktadır. Çalışmanın alt problemleri ise aşağıda belirtilmiştir.

1. YHYİT ve NH ders kitaplarında otantik metinler hangi seviyede daha çok kullanılmaktadır?
2. YHYİT ve NH ders kitaplarında otantik metinler hangi dil becerisini geliştirmede ön plana çıkmaktadır?
3. YHYİT ve NH ders kitaplarında otantik metinlerin geliştirmeyi hedeflediği dil becerilerinin bir arada yer alma durumları nasıldır?

Belirlenen problem cümlesine yanıt bulabilmek amacıyla yabancı dil olarak Türkçe öğretmek için yaygın bir şekilde kullanılan Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe (YHYİT) öğretim setindeki ders kitapları

⁴ Çalışmanın devamında YHYİT ve NH olarak anılacaktır.

ve yabancı dil olarak İngilizce öğretmek için kullanılan New Headway (NH) (4th Edition / 4. Baskı) ders kitaplarında otantik metinlerin sayısı ve dil becerileri ekseninde dağılımı analiz edilmiştir.

Alan yazını incelendiğinde de otantik metinler ve dil öğretimi konularını bir arada ele alan çalışmaların varlığı görülecektir. Leow (1997) ve Carrell (1984), otantik metinlerin özellikle okuma becerisini geliştirmede etkili olduğunu tespit etmiştir (akt. Garcia, 2000, s. 31).

Garcia (2000), ana dili İngilizce olmayanların okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesinde otantik metinleri temel alan bilişsel bir çerçeve geliştirmiş, bu model kapsamında etkileşimli otantik metin çalışmalarının okuma ve yazma becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşmıştır.

Otte (2006), İngilizcenin ikinci dil olarak öğretildiği sınıflarda otantik metinlerin dinleme becerisini geliştirmedeki etkisi üzerine bir çalışma gerçekleştirmiş, çalışması sonucunda *gerçek dünyaya yakın metinler* olarak adlandırdığı otantik metinlerin dinleme becerisini geliştirmekle beraber öğrenme stratejilerinin kullanımını da daha aktif kıldığı sonucuna ulaşmıştır.

Xerri (2012), iki dilli öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmede otantik materyallerin işlevselliğini test ettiği çalışması sonucunda otantik materyallerin İngilizce yazma becerisi kazandırmada özellikle öğrenciler temel almak istedikleri metni kendileri seçtiklerinde işlevsel olduğunu tespit etmiştir.

Genç ve Ünver (2012), yabancı dil ders kitaplarında kullanılan metinlerin oluşturulma amacına göre seçimini ve yöntem-metin ilişkisini yordamayı amaçlayan bir çalışma yapmıştır. Araştırma bulgularına göre bazı kitaplarda yer alan metinler dayandıkları yöntemin öğretim amaçlarına ulaşmada yetersiz kalmıştır. Bir diğer bulgu, kurgu metinlerin özgün metinlere kıyasla daha fazla kullanıldığı yönündedir.

Ciornei ve Dina (2014) "Authentic Texts in Teaching English" ("İngilizce Öğretiminde Otantik Metinler") isimli çalışmasında otantik metinlerin kullanımı ile iletişim becerilerinin geliştirilmesi arasındaki ilişkiyi ortaya koymuş, öğrencilerin akademik performanslarını artıran ve hedef kültürü anlamalarını kolaylaştıran özgün metin türlerini belirlemişlerdir.

Crossley ve McNamara (2016), ikinci dil öğrencilerinin anlama becerilerini ölçmek amacıyla basitleştirilmiş metinler ve otantik metinleri temel alan bir model geliştirmiş, ileri seviyelerdeki otantik metinlerin temel seviyelerdeki otantik metinlere göre daha çok ayrıntı kullanımını sağladığını tespit etmişlerdir.

Wagner (2016), "Authentic Texts in the Assessment of L2 Listening Ability" ("İkinci Dilde Dinleme Becerisinin Değerlendirilmesinde Özgün Metinler") isimli çalışmasında yazıya geçirilmiş ve geçirilmemiş konuşma metinlerinin dinleme becerisine etki etme derecesini araştırmış, çalışması sonucunda yazıya geçirilmemiş konuşma metinlerinin bir otantik metin türü olarak dinleme becerisini geliştirmede nasıl kullanılabileceğine dair önerilerde bulunmuştur.

Kalaycı ve Durukan (2019) Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe B1 ve B2 düzeyi ders kitapları ve Efekta General English B1 ve B2 düzeyi ders kitaplarını öğrenme alanlarına dağılımı açısından karşılaştırmıştır. Araştırma sonucunda Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe B1 ve B2 düzeyi ders kitaplarında yer alan okuma ve yazma becerisine yönelik etkinlik sayısının sözlü anlatım, dinleme ve karşılıklı konuşma becerisine yönelik etkinlik sayılarından fazla olduğu görülmüştür. Ayrıca Efekta ders kitaplarında konuşma, dinleme ve sözlü anlatım becerilerini geliştirmeye yönelik etkinlik sayısının daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Kalaycı ve Durukan, 2019, s. 2162).

Nalbant (2019) "Türkçenin Yabancılara Öğretiminde Otantik Öğrenmenin Dinleme Becerisine Etkisi" adlı yüksek lisans tezinde Türkçenin yabancılara öğretiminde otantik öğrenmenin dinleme becerisine etkisinin olup olmadığını belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin dil seviyeleri dikkate alınarak otantik materyallerin dinleme becerisini olumlu bir şekilde etkilediğini tespit etmiştir. Nalbant materyal seçiminde öğrenenin ilgi ve ihtiyaçlarının göz önüne alınması, bu materyallerde bulunan bilinmeyen sözcüklerin öğrencilere önceden sezdirme yöntemiyle verilmesini önermiştir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

İki farklı yabancı dil (Türkçe ve İngilizce) öğretimine yönelik ders kitaplarında otantik metinlere dil becerileri ekseninde ne ölçüde yer verildiğini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmanın araştırma modeli nitel olarak belirlenmiştir. Nitel araştırmalar, metin analizleri kullanarak verileri betimleme, temalara göre analiz etme ve bulguları daha geniş anlamda yorumlamayı sağlamaktadır (Creswell, 2020, s. 21).

Çalışma Dokümanı

Çalışma dokümanı, iki ayrı kitap setinden oluşmaktadır. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ve Avrupa Konseyi'nin Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi kılavuzu doğrultusunda Ankara Üniversitesi TÖMER tarafından geliştirilen "Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe" (YHYİT) kitap setindeki ders kitapları ile yabancı/ikinci dil olarak İngilizce öğretiminde uygulanan, Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'ne göre hazırlanan ve Oxford University Press tarafından yayımlanan "New Headway" (NH) (4th Edition / 4. Baskı) kitap setindeki ders kitapları bu çalışmanın dokümanlarını oluşturmuştur.

Çerçeve, her ne kadar alımlama, üretim, etkileşim ve aracılık şeklinde dört iletişim biçimi belirlemiş olsa ve geleneksel dört beceri modelini *iletişimin karmaşık gerçekliğini açıklamada giderek yetersiz* (s. 37) bulsa da çalışma dokümanı olarak kabul edilen kitap setleri, dört beceri modelini esas olarak oluşturmuş olduğu için dil becerileri dinleme, konuşma, okuma ve yazma olarak gruplandırılmıştır.

YHYİT kitap setinde 3 ders kitabı yer almaktadır. YHYİT 1 ders kitabı 12 ünite içermekte, A1 ve A2 dil seviyelerini geliştirmektedir. YHYİT 2 ders kitabı 12 ünite oluşmakta ve B1 dil seviyesini edinmek için kullanılmaktadır. YHYİT 3 ders kitabı 12 ünite içermekte, B2 ve C1 dil seviyelerini kazandırmak için kullanılmaktadır.

NH kitap setinde 6 ders kitabı bulunmaktadır. NH Beginner ders kitabı 14 ünite oluşmakta ve A1 dil seviyesini kazandırmak için kullanılmaktadır. NH Elementary ders kitabı 12 ünite içermekte ve A2 dil seviyesini geliştirmeyi amaçlamaktadır. NH Pre-Intermediate ders kitabı 12 ünite oluşmakta, A2 ve B1 dil seviyelerini edindirmek için kullanılmaktadır. NH Intermediate ders kitabı 12 ünite içermekte ve B1 dil seviyesinin kazanılması için uygulanmaktadır. NH Upper-Intermediate ders kitabı 12 ünite oluşmakta ve B2 dil seviyesini kazandırmak için kullanılmaktadır. NH Advanced ders kitabı 12 ünite içermekte ve C1 dil seviyesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Ders kitapları, ikincil veri kaynağı olarak kabul edilmektedir. İkincil veri kaynakları, birincil veri kaynaklarından türetilmiş olan veri kaynaklarıdır. Çeşitli araştırma raporlarına dayalı olarak oluşturulmuş eserler de ikincil veri kaynaklarına örnektir. Ders kitapları çoğunlukla bu yolla

oluşturulmaktadır (Yılmaz ve Arık, 2019, s. 18). Metinler, oluşturulma amacına göre sınıflandırılarak kurgu metin ve otantik metin şeklinde değerlendirilmiş; yönergeler, kısa tanıtım yazıları ve metni destekleyici görsellerde yer alan metinler çalışma kapsamına alınmamıştır. Öykü, masal, destan, efsane, fabl, şiir gibi edebî türler ile e-posta, ilan, garanti belgesi, kat planı, yemek tarifi, kartvizit, kullanma kılavuzu gibi işlev amaçlı metinler otantik; ders kitabı yazarları tarafından kitap için oluşturulmuş kullanmalık metinler ise kurgu metin olarak sınıflandırılmıştır.

Bu araştırmanın verileri betimsel analiz yaklaşımı kullanılarak incelenmiştir. Betimsel analizin amacı elde edilen verilerin düzenlenmiş ve yorumlanmış bir şekilde okuyucuya sunulmasıdır. Veriler daha önceden belirlenmiş temalara göre sınıflandırılmakta, özetlenmekte ve yorumlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 224). Bu bağlamda araştırmada incelenmiş ders kitaplarındaki otantik metinler farklı (sayı, tür, hangi seviyede daha çok kullanıldığı, hangi dil becerisini geliştirmede ön plana çıktığı) açılardan ayrıntılı betimlenmiştir.

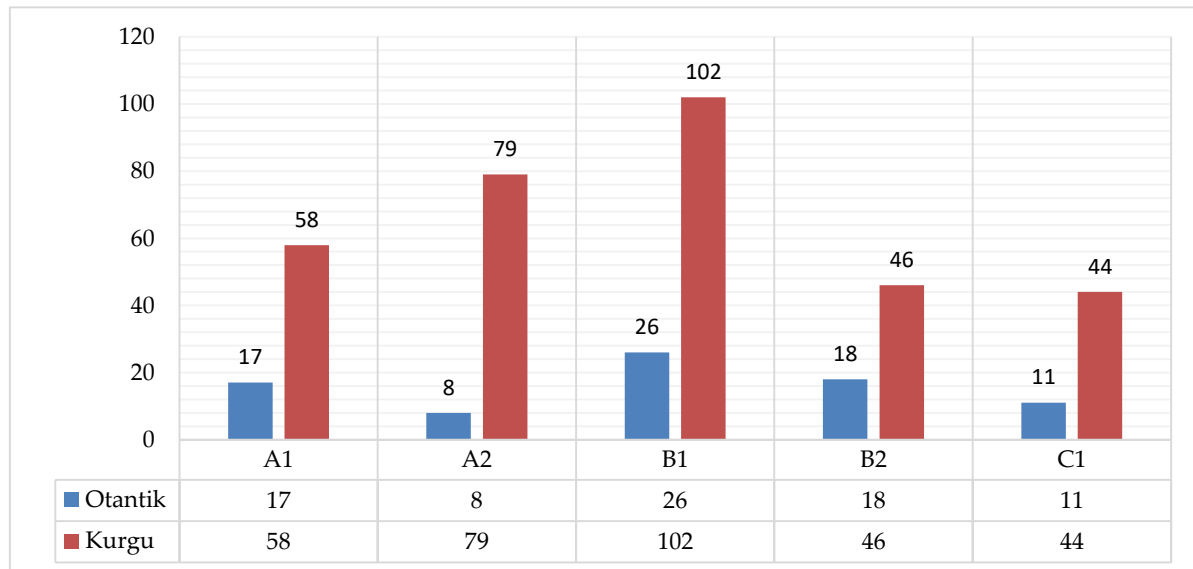
Verilerin analizi ve tablolaştırılmasında Maxqda Analytics Pro programından yararlanılmış; frekans değerlerinin esas alındığı metin türlerinin dağılımında betimsel analiz araçlarından alt kodların istatistiğine başvurulmuştur. Öğrenme alanları ve otantik metinlerin ilişkisel dağılımını görebilmek içinse ilişkisel analiz araçlarından kod ilişkileri tarayıcısı ve karşılaştırmalı analiz araçlarından iki vaka analizi modeli kullanılmıştır.

Bulgular

1. Alt Probleme Yönelik Bulgular

YHYİT ve NH ders kitaplarında dil becerilerinin otantik metinler ekseninde dağılımını tespit edebilmek için öncelikle metin türlerinin dağılımı belirlenmiştir. Şekil 1, YHYİT ders kitaplarındaki otantik ve kurgu metinlerin seviyelere göre sayısal dağılımını göstermektedir.

Şekil 1. YHYİT ders kitaplarındaki otantik ve kurgu metinlerin seviyelere göre sayısal dağılımı

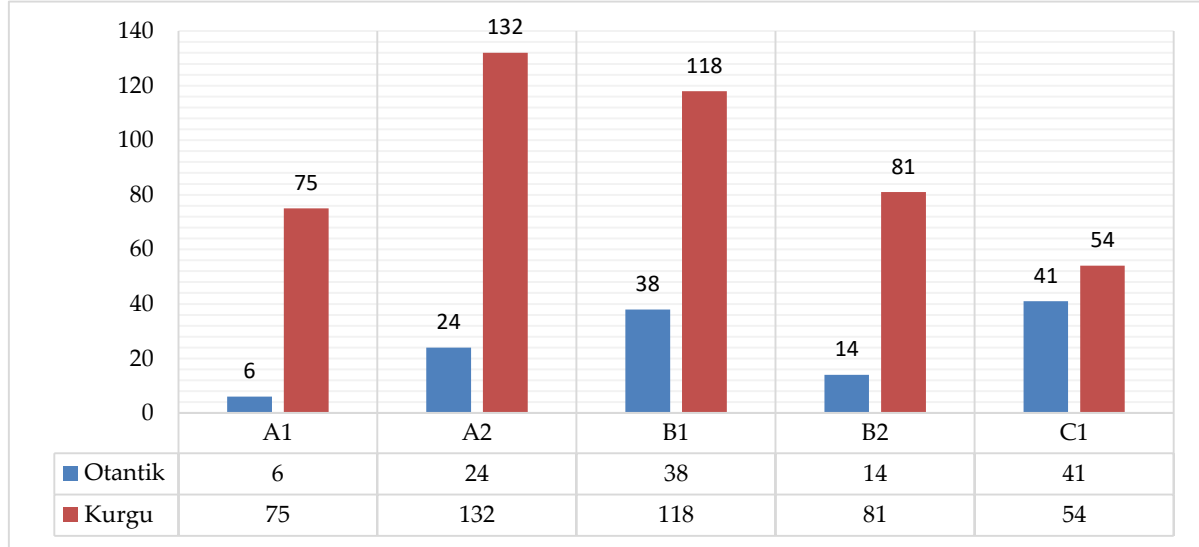

Şekil 1 incelendiğinde YHYİT ders kitaplarında toplam 409 metnin yer aldığı görülmektedir. Bunlardan 329'u kurgu ve 80'i otantik metindir. A1 seviyesinde 58 kurgu, 17 otantik; A2 seviyesinde 79 kurgu, 8 otantik; B1 seviyesinde 102 kurgu, 26 otantik; B2 seviyesinde 46 kurgu, 18 otantik; C1 seviyesinde 44

kurgu ve 11 otantik metin yer almaktadır. YHYİT ders kitaplarının her seviyesinde kurgu metinlerin nicel olarak otantik metinlere kıyasla yoğun olduğu görülmektedir.

NH ders kitaplarındaki otantik ve kurgu metinlerin seviyelere göre sayısal dağılımı Şekil 2'de verilmiştir.

Şekil 2. NH ders kitaplarındaki otantik ve kurgu metinlerin seviyelere göre sayısal dağılımı.

NH ders kitaplarında toplam 583 metin yer almaktadır. Bunlardan 460'ı kurgu ve 123'ü otantik metindir. A1 seviyesinde 75 kurgu, 6 otantik; A2 seviyesinde 132 kurgu, 24 otantik; B1 seviyesinde 118 kurgu, 38 otantik; B2 seviyesinde 81 kurgu, 14 otantik; C1 seviyesinde 54 kurgu ve 41 otantik metin yer almaktadır. NH ders kitaplarının her seviyesinde kurgu metinlerin otantik metinlerden daha çok olduğu görülmektedir. Otantik metinler en çok sayıda (f=41) C1 seviyesinde bulunmaktadır. C1 seviyesinden sonra 38 otantik metinle B1, 24 otantik metinle A2 ve 14 otantik metinle B2 seviyeleri gelmektedir. En az otantik metni içeren seviye A1 seviyesidir.

Tablo 2, YHYİT ve NH ders kitaplarında otantik metinlerin seviyelere göre dağılım sırasını göstermektedir.

Tablo 2. YHYİT ve NH ders kitaplarında otantik metinlerin seviyelere göre nicel dağılım sırası

Sıra	YHYİT	NH
1	B2	C1
2	A1	B1
3	B1	A2
4	C1	B2
5	A2	A1

İki setteki ders kitaplarının otantik ve kurgu metinleri içirme ortalamasına bakılırsa bulgular neredeyse aynıdır: YHYİT ders kitaplarında kurgu metinler %80,43 ve otantik metinler %19,57 oranında olurken NH ders kitaplarında ise kurgu metinler %78,90 ve otantik metinler %21,10 oranındadır. Her iki kitap seti birlikte değerlendirildiğinde iki setin de kurgu metinlere otantik metinlerden daha fazla sayıda yer verdiği ve seviye doğrultusunda ardışık bir artışın gözlemlenmediği görülmektedir. YHYİT ders kitaplarında oransal olarak otantik metinler diğer seviyelere göre en çok B2 seviyesinde yer alırken NH

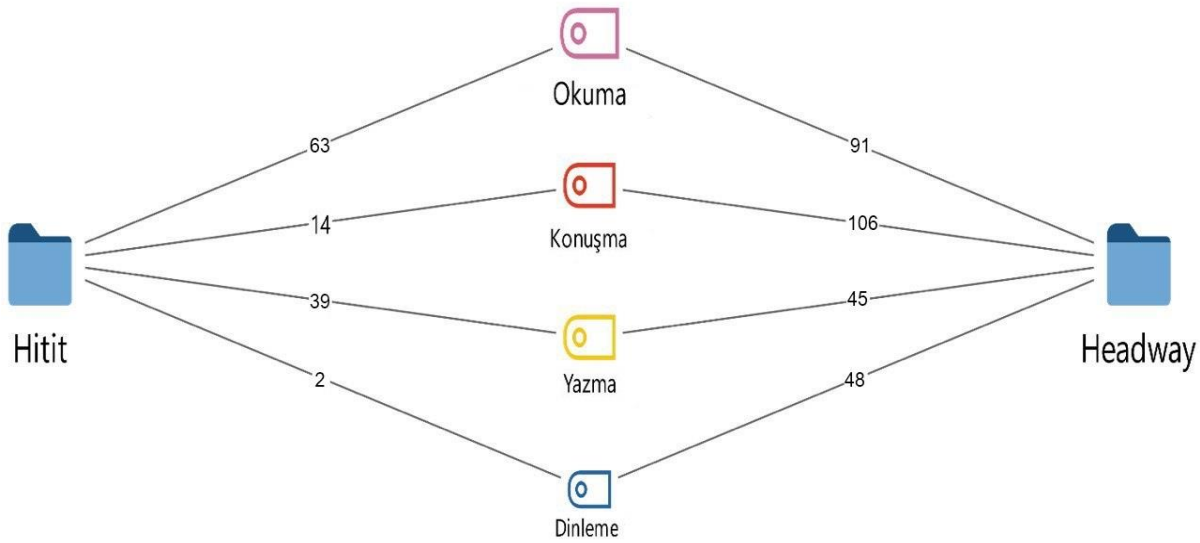

ders kitaplarında ise en çok C1 seviyesinde yer almaktadır. YHYİT ders kitaplarında otantik metinler en az oranda A2 seviyesinde bulunurken NH ders kitaplarında ise A1 seviyesinde bulunmaktadır.

2. Alt Probleme Yönelik Bulgular

YHYİT ve NH ders kitabı setlerinde yer alan otantik metinlerin hangi dil becerisini geliştirmede ön plana çıktığını tespit edebilmek için iki farklı kitap setinde yer alan otantik metinlerin ve bu metinlerden hareketle öğrenciye yönlendirilen yönergelerin hangi dil becerisini geliştirmeye yönelik olduğu kodlanmış, bu kodlar Şekil 3'te görselleştirilmiştir.

Şekil 3. YHYİT ve NH ders kitaplarında dört dil becerisini geliştirmeye yönelik otantik metinlerin sayısal dağılımı.

YHYİT ders kitaplarında toplam 63 otantik metin okuma, 14 otantik metin konuşma, 39 otantik metin yazma ve 2 otantik metin dinleme dil becerilerini geliştirmeye yöneliktir. YHYİT ders kitaplarında otantik metinler aracılığıyla okuma ve yazma becerilerine konuşma ve dinleme becerilerinden daha sık yer verilmiştir. Bununla birlikte dinleme becerisine yönelik otantik metin sayısı 2'dir.

NH ders kitaplarında ise toplam 91 otantik metin okuma, 106 otantik metin konuşma, 45 otantik metin yazma ve 48 otantik metin dinleme becerilerini geliştirmek için kullanılmaktadır.

Şekil 3'ten hareketle YHYİT ve NH ders kitaplarında otantik metinler aracılığıyla kazandırılması amaçlanan becerilerin sırası belirlenmiş ve sonuçlar Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. YHYİT ve NH ders kitaplarında otantik metinler aracılığıyla kazandırılması amaçlanan becerilerin sırası.

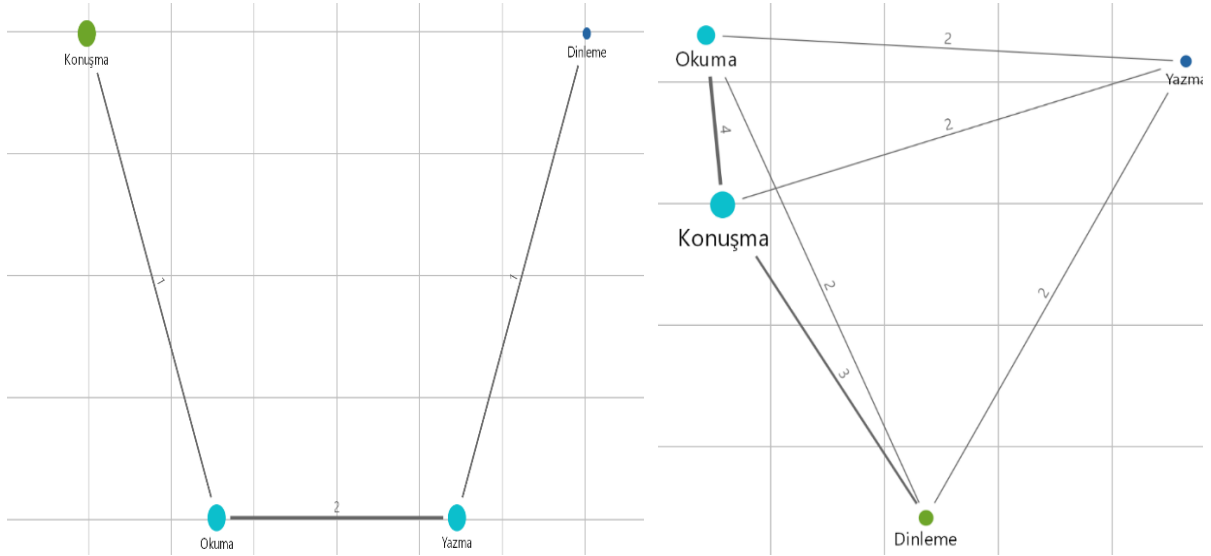
Sıra	YHYİT	NH
1	okuma	konuşma
2	yazma	okuma
3	konuşma	dinleme
4	dinleme	yazma

Tablodan hareketle YHYİT ders kitaplarında otantik metinler aracılığıyla kazandırılması amaçlanan becerilerin sırasıyla okuma, yazma, konuşma ve dinleme olduğunu söylemek mümkündür. NH ders kitaplarında ise otantik metinler aracılığıyla kazandırılması amaçlanan becerilerin sırasıyla konuşma, okuma, dinleme ve yazma olduğu görülmektedir.

3. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Dil becerileri kimi metinlerde binişik vaziyette yer almıştır. Yani bir otantik metne yönelik hem dinleme hem okuma öğrenme alanına yönelik yönerge bulunabilmektedir. Şekil 4, YHYİT ve NH ders kitabı A1 seviyesindeki otantik metinlerde öğrenme alanlarının bir arada kullanılma durumlarını göstermektedir.

Şekil 4. YHYİT ve NH A1 seviyesindeki otantik metinlerde öğrenme alanlarının bir arada kullanılma durumları.

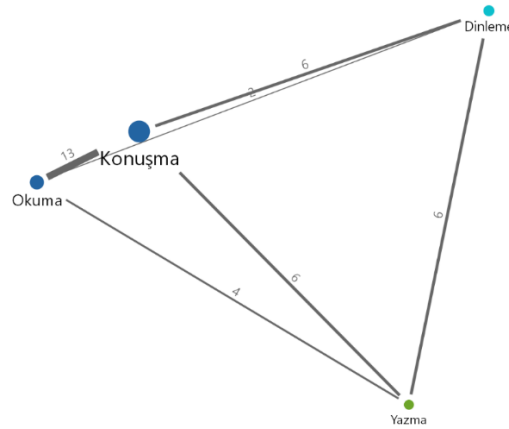
Şekilde öğrenme alanlarını temsil eden yuvarlak görseller, o öğrenme alanının söz konusu kitaptaki nicel yoğunluğunu gösterirken yatay ve dikey çizgilerdeki rakamlar, çizginin iki ucundaki becerilerin bir arada ele alınma durumunu göstermektedir. Çizginin kalınlığı frekans sıklığının göstergesi olarak kodların yerleşim yerleri, öğrenme alanlarının incelenen dokümanda kesiştikleri noktaları temsil etmektedir.

Sol tarafta yer alan YHYİT ders kitabı A1 seviyesinde otantik metinlerden hareketle okuma ve yazma becerilerini temel alan etkinliklerin diğer olası öğrenme alanı çiftlerine kıyasla görece daha fazla bir arada kullanıldığı görülmektedir. 1 otantik metinde konuşma ve okuma, 1 otantik metinde yazma ve dinleme öğrenme alanları bir arada yer almıştır. Konuşma ve dinleme ile konuşma ve yazma öğrenme alanları ise incelenen kitaptaki otantik metinlere yönelik yönergelerde bir arada yer almamıştır.

NH ders kitabı A1 seviyesindeki 4 otantik metinde bir okuma ve konuşma, 3 otantik metinde konuşma ve dinleme, 2 otantik metinde dinleme ve okuma, 2 otantik metinde konuşma ve yazma, 2 otantik metinde okuma ve yazma, 2 otantik metinde dinleme ve yazma öğrenme alanları bir arada yer almıştır. En fazla kesişimin okuma ve konuşma alanlarında olduğu görülmekle beraber tüm öğrenme alanları birbirleriyle en az 2 kez kesişmiştir.

Şekil 5, NH ders kitabı A2 seviyesindeki otantik metinlerde öğrenme alanlarının bir arada kullanılma durumlarını göstermektedir.

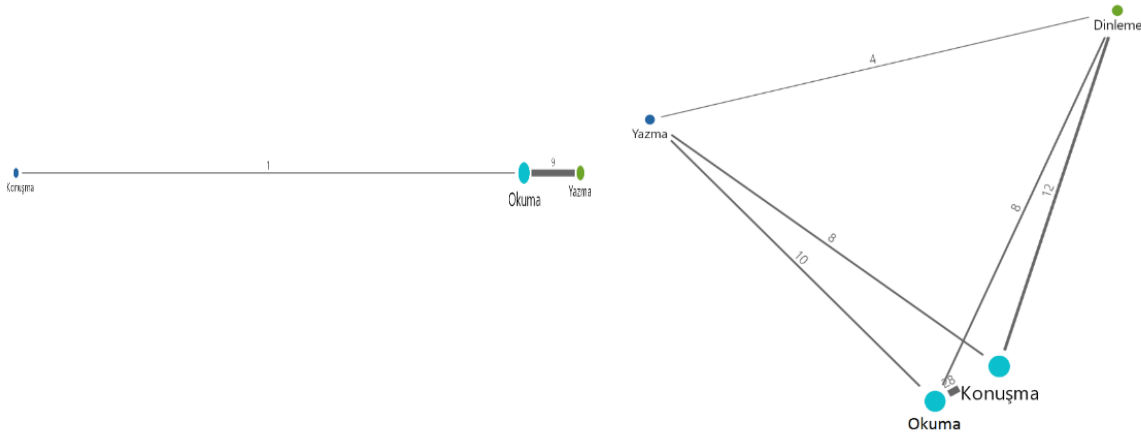
Şekil 5. NH ders Kitabı A2 seviyesindeki otantik metinlerde öğrenme alanlarının bir arada kullanılma durumları.

A2 seviyesinde YHYT ders kitabında öğrenme alanları kesişimi bulunmadığından bu seviyeye yönelik kod haritası mevcut değildir. NH ders kitabı A2 seviyesindeki 13 otantik metinde okuma ve konuşma, 6 otantik metinde dinleme ve konuşma, 6 otantik metinde konuşma ve yazma, 6 otantik metinde dinleme ve yazma, 4 otantik metinde okuma ve yazma, 2 otantik metinde okuma ve dinleme öğrenme alanları bir arada yer almıştır. En fazla kesişimin A1 seviyesinde olduğu gibi okuma ve konuşma alanlarında olduğu görülmekle beraber tüm öğrenme alanları birbiriyle en az 2 kez kesişmiştir.

Şekil 6, YHYİT ve NH ders kitabı B1 seviyesindeki otantik metinlerde öğrenme alanlarının bir arada kullanılma durumlarını göstermektedir.

Şekil 6. YHYİT ve NH B1 seviyesindeki otantik metinlerde öğrenme alanlarının bir arada kullanılma durumları.

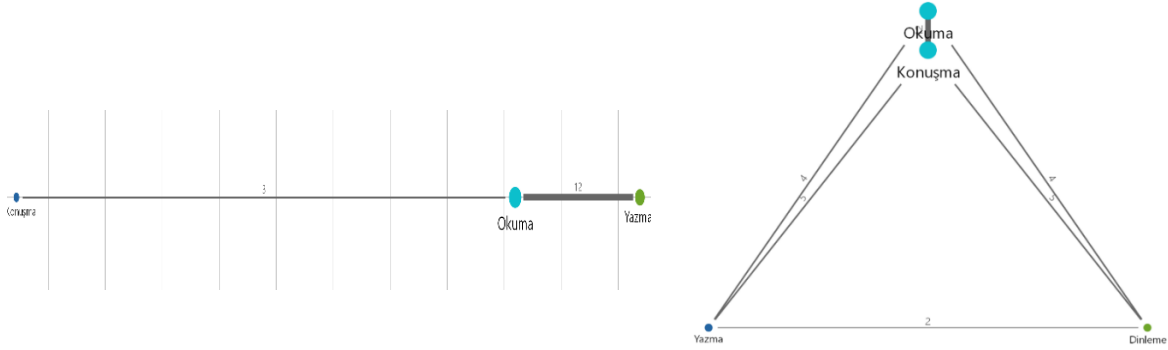
Sol tarafta YHYİT ders kitabı B1 seviyesinde bulunan otantik metinlerde öğrenme alanlarının bir arada kullanılma durumları gösterilmiştir. B1 seviyesinde de tıpkı A2 seviyesinde olduğu gibi dinleme becerisi gelişimine yönelik yönerge içeren otantik metin yer almamaktadır. 9 otantik metinde yazma ve okuma, 1 otantik metinde okuma ve konuşma öğrenme alanlarının bir arada ele alındığı görülecektir. Bununla birlikte yazma ve konuşma öğrenme alanlarının her ikisine birden yer veren bir otantik metin bu seviyede yer almamaktadır.

NH ders kitabında B1 seviyesindeki 28 otantik metinde okuma ve konuşma, 12 otantik metinde konuşma ve dinleme, 10 otantik metinde okuma ve yazma, 8 otantik metinde okuma ve dinleme, 8

otantik metinde yazma ve konuşma, 4 otantik metinde yazma ve dinleme öğrenme alanları bir arada yer almıştır. En fazla kesişimin A1 ve A2 seviyelerinde olduğu gibi okuma ve konuşma alanlarında olduğu görülmekle beraber tüm öğrenme alanları birbiriyle en az 2 kez kesişmiştir.

Şekil 7, YHYİT ve NH ders kitabı B2 seviyesindeki otantik metinlerde öğrenme alanlarının bir arada kullanılma durumlarını göstermektedir.

Şekil 7. YHYİT ve NH B2 seviyesindeki otantik metinlerde öğrenme alanlarının bir arada kullanılma durumları.

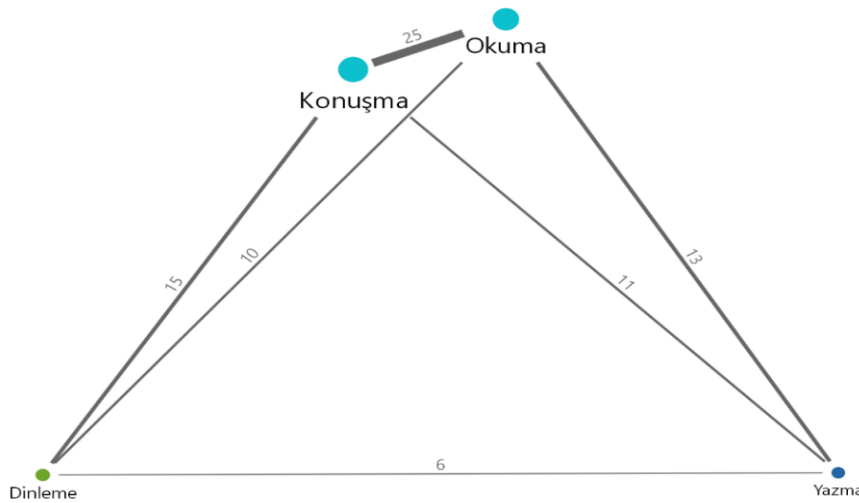

Sol taraftaki şekilde gösterildiği gibi YHYİT B2 seviyesindeki 12 otantik metinde okuma ve yazma, 3 otantik metinde konuşma ve okuma öğrenme alanları bir arada ele alınmıştır. Konuşma ve yazma öğrenme alanlarına yönelik yönerge içeren bir otantik metin bu seviyede yer almamıştır.

NH ders kitabı B2 seviyesindeki 12 otantik metinde okuma ve konuşma, 5 otantik metinde yazma ve konuşma, 5 otantik metinde dinleme ve konuşma, 4 otantik metinde okuma ve yazma, 4 otantik metinde okuma ve dinleme, 2 otantik metinde yazma ve dinleme öğrenme alanları bir arada yer almıştır. En fazla kesişimin A1, A2 ve B1 seviyelerinde olduğu gibi okuma ve konuşma alanlarında olduğu görülmekle beraber tüm öğrenme alanları birbiriyle en az 2 kez kesişmiştir.

Şekil 8, YHYİT ve NH ders kitabı C1 seviyesindeki otantik metinlerde öğrenme alanlarının bir arada kullanılma durumlarını göstermektedir.

Şekil 8. NH B2 seviyesindeki otantik metinlerde öğrenme alanlarının bir arada kullanılma durumları.

YHYİT ders kitabı C1 seviyesindeki otantik metinlerde sadece okuma ve yazma öğrenme alanları birlikte kullanıldığı, diğer öğrenme alanları bir arada kullanılmadığı için bu seviyedeki ilişkileri

gösteren kod haritaları oluşturulamamıştır. Yukarıdaki şekilde gösterildiği gibi NH ders kitabı C1 seviyesindeki 25 otantik metinde okuma ve konuşma, 15 otantik metinde dinleme ve konuşma, 13 otantik metinde okuma ve yazma, 11 otantik metinde konuşma ve yazma, 10 otantik metinde dinleme ve okuma, 6 otantik metinde dinleme ve yazma öğrenme alanları bir arada yer almıştır. En fazla kesişimin A1, A2, B1 ve B2 seviyelerinde olduğu gibi okuma ve konuşma alanlarında olduğu görülmekle beraber tüm öğrenme alanları birbiriyle en az 6 kez kesişmiştir.

YHYİT ders kitaplarındaki otantik metinler her seviyede en çok okuma becerisini geliştirmeye yöneliktir. Okuma becerisinden sonra yazma becerisi, yazmadan sonra konuşma becerisi gelmektedir. Otantik metinlerle en az geliştirilmesi amaçlanan dil becerisi ise dinlemedir.

NH ders kitaplarındaki otantik metinler her seviyede en çok konuşma becerisini geliştirmeye yöneliktir. B2 seviyesinde otantik metinler konuşmayla birlikte eşit oranda okumayı da geliştirmektedir. Bu seviye hariç diğer seviyelerde okuma becerisinin gelişimine yönelik otantik metinlerin oranı, konuşma becerisini geliştirmek için kullanılan otantik metinlerin oranından daha azdır. Okuma becerisinden sonra dinleme becerisi gelmektedir. NH ders kitaplarındaki otantik metinler en az yazma becerisinin gelişimine yöneliktir.

Tartışma ve Sonuç

Yabancı/ikinci dil öğretimi kitaplarında otantik metinlerin dil becerileri ekseninde ele alınış biçimlerini betimlemeyi amaçlayan bu çalışmanın 1. alt problemini “YHYİT ve NH ders kitaplarında otantik metinler hangi seviyede daha çok kullanılmaktadır?” sorusu oluşturmuştur. İki setteki ders kitapları incelendiğinde her seviyede kurgu metinlerin otantik metinlere göre nicel olarak daha fazla sayıda yer aldığı tespit edilmiştir. Alan yazını, otantik metin kullanımının dil öğretimi sürecindeki zorluklarına değinen çalışmalarla birlikte (Dania ve Adha, 2020) genel olarak olumlu etkisini desteklemektedir (Dilek, 1995; Demircan, 2004; Çelik, 2018; Losada ve Insuasty, 2017; Albiladi, 2019). Çerçeve’de de (AK/MDB, 2013, s. 146) yabancı dil öğretiminde sadece kurgu metinlerin değil özgün (otantik) metinlerin de kullanılmasının gerek olduğu belirtilmiştir. İnceleme altında olan YHYİT ve NH ders kitaplarındaki metinlerin çoğunun kurgu metinlerden oluştuğu belirlenmiştir. Bu sonuç, Genç ve Ünver (2012), İltar (2018), Uçkun ve Onat (2008) ile Gökşen’in (2021) yabancı dil öğretimi kitapları üzerine yaptığı çalışmanın sonuçlarıyla uyumludur. Hem alan yazındaki çalışmalarda hem de söz konusu çalışmada kurgu metinler, otantik metinlere kıyasla sayıca fazladır.

YHYİT ders kitaplarında otantik metinlerin en yüksek oranda B2 seviyesinde, NH ders kitaplarında ise en yüksek oranda C1 seviyesinde yer aldığı saptanmıştır. A1 ve A2 seviyelerinde ise ilerleyen seviyelerdeki yoğunluğun olmadığı görülmüştür. YHYİT ders kitaplarında da otantik metinlerin en az oranda A2 seviyesinde bulunduğu belirlenmiştir. NH ders kitaplarında ise A1 seviyesinin en az oranda otantik metinleri içeren seviye olduğu tespit edilmiştir. Dilek (1995, s. 21) dilin gerçek yaşamda kullanılması amaçlandığında özgün metinlerin yararlı olacağını, bununla birlikte yabancı dil öğretimi için hazırlanmamış olan özgün metinlerle yapılacak çalışmaların güçlüklerle yol açacağını belirtmektedir. Bu kaygıdan hareketle ilk aşamalarda kurgu metinlerin tercih edilmesini açıklamak mümkündür.

A1 ve A2 seviyelerinde otantik metin kullanımının yarattığı zorlukları göz önüne alan çalışmalar düşünüldüğünde (Göçmen, 2018; Dania ve Adha, 2020) A1 ve A2 seviyelerindeki otantik metin azlığının tutarlı olduğu düşünülmüştür. Guariento ve Morely (2001, s. 250) de metindeki istenmeyen

karmaşıklıkların öğrencilerin kafasını karıştıracağını ve motivasyonunu düşüreceğini düşünmektedir. Dolayısıyla kültürel yapıyı henüz tanımayan A1/A2 seviyeleri öğrencileri için otantik metinlerin fazladan zorlayıcı olacağını söylemek mümkündür.

Çalışmanın 2. alt problemi “YHYİT ve NH ders kitaplarında otantik metinler hangi dil becerisini geliştirmede ön plana çıkmaktadır?” şeklinde ifade edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre YHYİT ders kitaplarındaki otantik metinler en çok okuma, NH ders kitaplarındaki otantik metinler ise en çok konuşma becerisinin gelişimini sağlamayı amaçlamaktadır. Albiladi (2019) ve Garcia (2000) gibi yakın dönem araştırmacıları gibi Leow (1997, akt. Garcia, 2000) ve Carrell (1984, akt. Garcia, 2000) gibi 20. yy. araştırmacıları da okuma becerisinin geliştirilmesinde otantik metinlerin kullanılmasının etkisini vurgulamıştır. Dolayısıyla okuma becerisinin geliştirilmesinde otantik materyallerin kullanımı isabetli olsa da dağılımın homojen olmaması, bu öğrenme alanının öncelenmediğini düşündürmektedir.

YHYİT ders kitaplarındaki otantik metinler aracılığıyla en az geliştirilen beceri dinleme olurken NH ders kitaplarında otantik metinler en az yazma becerisini geliştirmeye yöneliktir. Kalaycı ve Durukan'ın (2019) Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe B1 ve B2 düzey ders kitaplarında yer alan tüm metinler üzerine yaptığı çalışma göz önüne alındığında söz konusu çalışmada da okuma ve yazma becerisine yönelik etkinlik sayısının sözlü anlatım, dinleme ve karşılıklı konuşma becerisine yönelik etkinlik sayılarından fazla olduğu sonucuna araştırmacılar tarafından ulaşılmıştır. Dolayısıyla otantik metinler için geçerli olan okuma becerisini önceleme durumu, kurgu metinler için de geçerlidir.

Otte'a göre (2006) işitsel otantik dokümanların öğrencilerin hem dinleme becerisine hem de derse olan ilgisine olumlu bir etkisi vardır. Nalbant'ın (2019) çalışması da dinleme becerisinin geliştirilmesinde otantik materyallerin etkisini ortaya koymuştur. Ancak YHYİT ders kitaplarında dinleme becerisine yönelik olan otantik metinlerin sadece A1 seviyesinde bulunduğu diğer seviyelerde bulunmadığı belirlenmiştir. Ayrıca YHYİT C1 seviyesinde yazma becerisine yönelik olan hiçbir otantik metnin yer almadığı saptanmıştır.

Çalışmanın üçüncü alt problemini “YHYİT ve NH ders kitaplarında otantik metinlerin geliştirmeyi hedeflediği dil becerilerinin bir arada yer alma durumları nasıldır?” sorusu oluşturmuştur. NH ders kitaplarındaki seviyelerin hepsi göz önüne alındığında okuma ve konuşma öğrenme alanları, en sık bir arada ele alınan dil becerileri olmuştur. YHYİT ders kitaplarındaki otantik metinler daha çok okuma becerisini geliştirmeye yönelik olurken NH ders kitaplarının otantik metinleri en çok konuşma becerisinin gelişmesine yöneliktir. YHYİT ders kitaplarında her dil seviyesindeki otantik metinlerde bir arada en çok okuma ve yazma öğrenme alanları kullanılırken NH ders kitaplarında bir arada en çok okuma ve konuşma öğrenme alanları kullanılmaktadır.

YHYİT ders kitaplarında her dil seviyesindeki otantik metinlerde en çok okuma ve yazma öğrenme alanları bir arada kullanılırken NH ders kitaplarındaki otantik metinlerde ise bir arada en çok okuma ve konuşma öğrenme alanları kullanılmaktadır. Hengirmen (1992), dinlediğini anlama ve okuduğunu anlama becerilerinin yabancı dili öğrenmeye, konuşma ve yazma becerilerininse hem öğrenmeye hem de öğrendiklerimizi anlamaya yaradığını belirtmektedir (akt. Dilek, 1995). Dolayısıyla konuşma ve yazma becerilerinden birini ihmal etmek, öğrenmede eksikliğe yol açacaktır.

Çerçeve kapsamında iletişimsel dil yetkinliklerinin alımlama, üretim, etkileşim ve aracılık olduğu hatırlandığında YHYİT ders kitaplarının etkileşim ve aracılık boyutlarından ziyade alımlamanın okuma ve üretimin yazma boyutuna öncelik verdiği, NH ders kitaplarının ise neredeyse her seviyede okuma-dinleme, okuma-yazma, konuşma-yazma, okuma-konuşma, konuşma-dinleme, dinleme-yazma iş

birliğine yer verdiği görülmüştür. Bu da yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik metinlerin dil becerilerini geliştirmede yeterince iş birliğine yönelik kullanılmadığını düşündürmektedir.

Öneriler

Bu çalışma, veri seti olarak ders kitaplarındaki otantik metinleri almıştır. Aynı çalışmanın kurgu metinler üzerine de gerçekleştirilmesi araştırmacılar için mümkündür. Söz konusu çalışma, ders kitapları üzerine ilerlemiştir. WEB 2.0 teknolojisindeki gelişmelerle ders kitapları da platform değiştirmiş, çevrim içi dil öğretim modülleri yaygınlaştırılmıştır. Bu modüllerde yer alan metinler, otantiklik ekseninde incelenebilir. Program hazırlayıcılar tarafından seviyelere göre otantik ve kurgu metin dağılım önerisinde bulunulabilir. Seviyelere göre bir dağılımın yanı sıra dil becerilerine göre dengeli bir dağılımın gözetilmesi gerekmektedir. Bu konuda program hazırlayıcıların yol gösterici olması mümkündür.

Kaynakça

- Albiladi, S. W. (2019). Exploring the use of written authentic materials in ESL reading classes: benefits and challenges. *English Language Teaching*, 12(1), 67-77.
- Anthony, E. M. (1963). Approach, method and technique. *ELT Journal*, 17(2), 63-67.
- Avrupa Konseyi / Millî Eğitim Bakanlığı (AK/MEB). (2021). Diller için Avrupa ortak başvuru metni: öğrenme, öğretme ve değerlendirme. Tamamlayıcı cilt. Erişim Adresi: http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_01/04144518_CEFR_TR.pdf
- Avrupa Konseyi / Modern Diller Bölümü (AK/MDB). (2013). Diller için Avrupa ortak öneriler çerçevesi: öğrenim, öğretim ve değerlendirme. Erişim Adresi: https://www.telc.net/fileadmin/user_upload/Publikationen/Diller_iain_Avrupa_Ortak_oneriler_AEeraevesi.pdf
- Cemiloğlu, M. (2015). İlköğretim okullarında Türkçe öğretimi. Bursa: Alfa Aktüel.
- Ciornei, S. I. & Dina, T. A. (2015). Authentic texts in teaching English. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 180, 274 – 279.
- Creswell, J. W. (2020). Eğitim araştırmaları: nitel ve nicel araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi. Çev. Halil Ekşi. EDAM Yayınları: İstanbul.
- Crossley, S. & McNamara, D. (2016). Text-based recall and extra-textual generations resulting from simplified and authentic texts. *Reading in a Foreign Language*, 28(1), 01-19.
- Çelik, M. E. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantiklik ve otantik materyallerden yararlanma. 21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum, 7(21), 791-806.
- Dania, R., & Adha, A. D. (2020). The challenges of using online authentic materials in reading classroom for first-year EFL students. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 546(1), 433-436.
- Demircan, H. (2004). A study on the impact of authentic materials on EFL students' achievement, retention and opinions regarding two grammar units at high school level (Unpublished master's thesis). The Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University, Ankara.

- Dilek, İ. (1995). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde özgün metinlerle çalışma yolları (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Durmuş, M. (2013). İkinci/yabancı dil öğretiminde özgün ve değiştirilmiş dilsel girdi üzerine. *Turkish Studies*, 8(1), 1291-1306.
- European Centre for Modern Languages (ECML). (2010). The CEF-ESTIM Grid. Access Address: https://www.ecml.at/Portal/1/3MTP/CEFESTIM/CEF_ESTIM_03_2011.pdf?ver=2020-08-21-091737-530
- Fludernik, M. (2000) Genres, text types, or discourse modes: narrative modalities and generic categorization. *Style*, 34(2), 274-292.
- Garcia, L. D. R. R. (2000). A cognitive framework for the development of speaking-reading skills: Can oral peer interaction enhance reading comprehension of authentic texts? (Unpublished doctoral dissertation).
- Genç, A. ve Ünver, Ş. (2012). Türkiye’de geçmişten günümüze Almanca öğretimi için yazılan ders kitaplarındaki metinlerin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 37(163), 67-80.
- Gilmore, A. (2007). Authentic materials and authenticity in foreign language learning. *Language Teaching*, 40, 97-118. DOI:10.1017/S0261444807004144.
- Göçmen, E. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik dokümanların kullanımı ve A1-A2 düzeyinde dil becerilerine etkisi (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Gökşen, E. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarında edebî metin kullanımı (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Guariento, W., & Morely, J. (2001). Text and task authenticity in the EFL classroom. *ELT Journal*, 55 (4), 347-353.
- Günay, D. (2013). Metin bilgisi. İstanbul: Papatya.
- Halliday, M. A. K. & Hasan, R. (1976). *Cohesion in English*. London: Longman.
- İltar, L. (2018). Türkçenin dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarındaki okuma metinlerinin farklı değişkenler açısından değerlendirilmesi (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İltar, L., Açıık, F. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde metin türlerinin sınıflandırılması ve ders kitaplarında yer alan okuma metinlerinin değerlendirilmesi. *Türkiyat Mecmuası - Journal of Turkology* 29, 2 (2019): 311-346.
- Kalaycı, D. & Durukan, E. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretimi ders kitaplarının öğrenme alanları bakımından karşılaştırılması. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8(4), 2162-2177.
- Kanatlı, F. (1998). Dilbilimsel gerekçelendirme çözümlemesi: Almanca ve Türkçe boşanma metinleri bağlamında gerekçelendirme ve belirleyenleri (Yayımlanmamış doktora tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

- Kıran, Z. & Kıran, A. E. (2007). Yazınsal okuma süreçleri. Ankara: Seçkin.
- Little, D., Devitt, S., & Singleton, D. (1988). Authentic texts in foreign language teaching: theory and practice. Dublin: Authentik.
- Losada, C. A. C., & Insuasty, E. A. (2017). The impact of authentic materials and tasks on students' communicative competence at a Colombian language school. *Profile Issues in Teachers' Professional Development*, 19(1), 89-104.
- Millî Eğitim Bakanlığı (MEB). (2019). 1.-8. Türkçe dersi öğretim programı. Ankara.
- Millî Eğitim Bakanlığı (MEB). (2019). PISA 2018 Türkiye ön raporu. Ankara: MEB.
- Nalbant, S. (2019). Türkçenin yabancılarla öğretiminde otantik öğrenmenin dinleme becerisine etkisi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Nunan, D. (1988). *The learner-centered curriculum*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Otte, J. L. (2006). Real language to real people: a descriptive and exploratory case study of the outcomes of aural authentic texts on the listening comprehension of adult ESL students enrolled in an advanced ESL listening course (Unpublished doctoral dissertation). Loyola University Chicago the Faculty of the Graduate School, Chicago.
- Özbay, M. (2003). Türkçe öğretiminde hedef-araç ilişkisinin ders kitabı örneğinde değerlendirilmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (13), 63.
- Porter, D. & Roberts, J. (1981). Authentic listening activities. *ELT Journal*, 36(1), 37-47.
- Soars, J., & Soars, L. (2009). *New Headway: Intermediate student's book (Fourth edition)*. Oxford: Oxford University Press.
- Soars, J., & Soars, L. (2011). *New Headway: Elementary student's book (Fourth edition)*. Oxford: Oxford University Press.
- Soars, J., & Soars, L. (2012). *New Headway: Pre-Intermediate student's book (Fourth edition)*. Oxford: Oxford University Press.
- Soars, J., & Soars, L. (2013). *New Headway: Beginner student's book (Fourth edition)*. Oxford: Oxford University Press.
- Soars, J., & Soars, L. (2014). *New Headway: Upper-Intermediate student's book (Fourth edition)*. Oxford: Oxford University Press.
- Soars, J., Soars, L., & Hancock, P. (2015). *New Headway: Advanced student's book (Fourth edition)*. Oxford: Oxford University Press.
- Thornbury, S. (2006). *An A-Z of ELT*. Oxford: Macmillan.
- Tomlinson, B. (Ed.). (1998). *Materials development in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Toprak, F. (2011). Yabancılarla Türkçe öğretimi kitaplarındaki okuma parçaları ve diyaloglar üzerine bir değerlendirme. *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 29, 11-24.

-
- Türk Dil Kurumu (TDK). (2005). Türkçe sözlük. Ankara: TDK.
- Türkiye Maarif Vakfı (TMV). (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programı. Erişim Adresi: https://www.turkiyemaarif.org/uploads/Turkcenin_Yabanci_Dil_Olarak_Ogretimi_Programi_2_Baski.pdf
- Uçkun, B. ve Onat, Z. (2008). Yabancı dil kitaplarında özgün metin ve özgün görev kullanımının önemi: bir kitap incelemesi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 149-164.
- Uzun, N. E. (Ed.). (2009). Yeni Hitit yabancılar için Türkçe ders kitabı 1 Temel A1-A2. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Uzun, N. E. (Ed.). (2009). Yeni Hitit yabancılar için Türkçe ders kitabı 3 Yüksek B2-C1. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Uzun, N. E. (Ed.). (2010). Yeni Hitit yabancılar için Türkçe ders kitabı 2 Orta B1. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Wagner, E. (2016). Authentic texts in the assessment of L2 listening ability. *Contemporary Second Language Assessment*, 4, 103-124.
- Webster, N. (1989). Webster's dictionary of English usage. Massachusetts: Merriam-Webster.
- Xerri, D. (2012). The use of authentic texts with postgraduate students. *Journal of Education and Learning*, 1(1), 43-49.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (6. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, K. & Arık, R. S. (2019). Eğitimde araştırma yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.